

Mai vei Elder D. Todd Christofferson
Ena Kuoramni iApositolo Le Tinikaru

Na Tucaketale i Jisu Karisito

*O Jisu na kai Nasereci sa noda Dauveivueti ka a tucake tale,
ka'u vakadinadinataka na veika tauoko a salamuria na
Nona Tucaketale vakairogorogo.*

Edua na vakanananu mosimosi ni druka kei na nuiqawaqa a ologi iratou na Nona tisaipeli ni a vakalolomataki ka mate ena kauveilatai o Jisu ka biu matemate na Yagona ena ibulubulu. Dina ga ni a dau tukuna vakaveitaravi na iVakabula na Nona mate ka vakkina na tucake tale, era a sega ni kila deivaki sara. Na yakavi buto ni Nona Lauvako, a qai salamuria mai na mataka ni reki ni Nona Tucaketale. Ia na reki oya a lako duadua ga mai ni ratou sa vakadinadinataka e matadratou na tisaipeli na Tucaketale, ni nodrau veivakatakilai mada ga na agilosni sa tucake o Koya a veivakurabuitaki taumada—a dua na ka vou talega me yaco.

A lako kusa rawa mai o Meri Makitalena kei na so tale na marama yalodina ki na ibulubulu ni iVakabula ena mataka ni Sigatabu oya, vata na veika boi vinaka kei na waiwai me vakkavara na veilumuti a tekivutaki ni a vakanikori totolo na yago ni Turaga ena ibulubulu ni bera ni roro mai na Siga ni Vakacecegu. Ena mataka ni veimataka oqo, era a kidavaki ena dua na ibulubulu tadola, na isogo vatue sa mai vaqiqici tani, kei rau na agilosni ka kaya:

"Ena cava dou sa mai vakasaqrarai koya sa bula ena kedra maliwa na mate?

"Sa sega eke ko koya, sa tucaketale: nanuma na nona vosa vei kemudou ni sa tiko kei kemudou mai Kalili,

"Ni sa kaya, Ena soli yani na Luve ni tamata ki na ligadra na tamata ca,

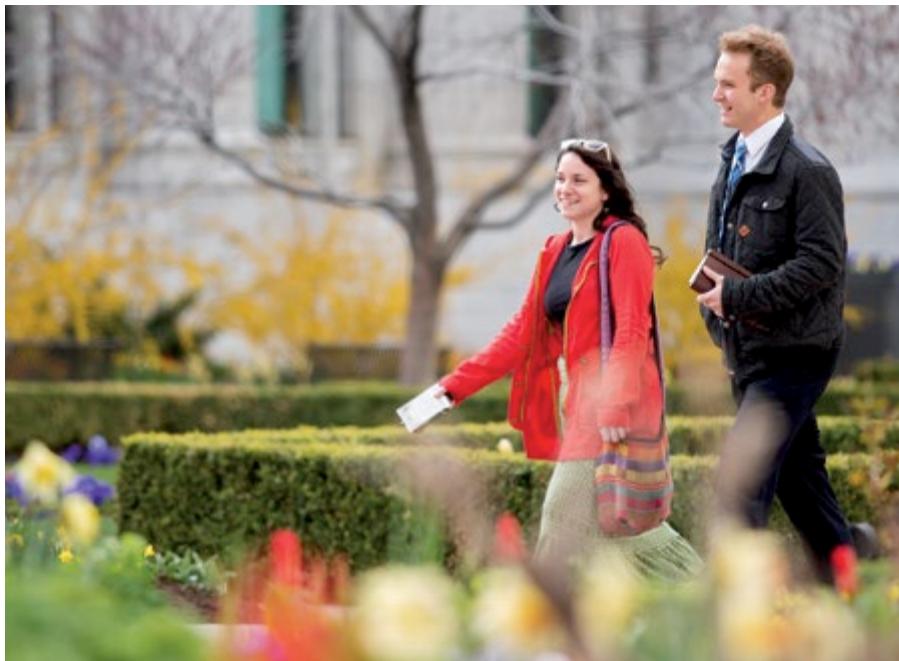
ka na vakoti ki na kauveilatai, ka na tucake tale ena ikatolu ni siga."¹

"Drau lako mai, mo drau raica na yasana ka koto kina na Turaga.

"Ia drau lako kusarawa, ka tukuna vei ira na nona tisaipeli ni sa tucake tale mai na mate ko koya."²

Me vaka na nodrau veivakaroti na agilosni, a rai yani ki na loma ni bulubulu o Meri Makitalena, ia na ka duadua ga a siqema rawa oya ni yago ni Turaga e sa yali. A vakatotolo okoya me tukuna vei ira na iApositolo ka, kunei Pita kei Joni, ka tukuna vei rau, "Era sa kauta tani na Turaga mai na ibulubulu, ia keitou sa sega ni kila na tikina era sa vakotori koya kina."³ Rau sa cici o Pita kei Joni ki na vanua oya ka vakadeitaka ni sa lala vakaidina na ibulubulu, ni raici "na isole lineni sa no . . . kei na itavoi, sa viviraki ena uluna, . . . sa lobi koto duadua ga ena tikina tani."⁴ O Joni a imatai saraga me taura ki lomana na itukutuku vakasakiti ni tucaketale. E vola okoya ni "sa raica, ka vakadinata," ia kivei ira na kena vo ena gauna oya era "sega ga ni kila na iVol Tabu, ni sa dodonu [o Jisu] me tucake tale mai na mate."⁵

Rau a vakasuka o Pita kei Joni, ia o Meri a tiko lesu mai, ka ni se rarawa voli. Ena gauna vata oqo rau a lesu mai kina na agilosni ka tarogi koya vakamalua, "Yalewa, ko sa tagi ena

vuku ni cava? Sa kaya vei rau ko koya, Ena vuku ni ra sa kauta tani na noqu Turaga, ia ka'u sa sega ni kila na tikina era sa vakotori koya kina.”⁶ Ena gauna oya sa mai duri tu kina e dakuna, na iVakabula a tucake tale, ka kaya, “Yalewa, ko sa tagi ena vuku ni cava? ko cei ko sa vakasaqara? Sa nanuma ko koya, ni sa ivakatawa ni were, a sa kaya vua, Kevaka ko sa kauti koya tani, tukuna saka vei au na tikina ko sa vakotori koya kina, ka'u na qai laki kauti koya tani.”⁷

A vola o Elder James E. Talmage: “Sa i Jisu a vosa ki vua o Meri, na nona Turaga daulomani, dina ga ni a sega ni kila. Dua na vosa mai na Gusuna bula a veisautaka na nona rarawa titobu ki na reki vakamareqeti. ‘Sa kaya vua ko Jisu, I Meri.’ Na domo, na rorogo, na vosa malumu e a rogoca ka taleitaka ena veisiga eliu a laveti koya mai na boto ni nuiqawaqawa ka a sikalutu kina. E raivuki okoya, ka raica na Turaga. Ena yalo ni reki vakaidina a dodoka yani na ligana me mokoti Koya, ka tukuna na vosa duadua ga e dokai ka rokovi, ‘Raponai,’ a kena ibalebale Noqu Vakavuvuli daulomani.”⁸

Ka sa yaco, na marama vakalou-gatataki oqo me imatai ni tamata me raica ka vosa ki vua na Karisito tucaketale. Oti vakalailai ena siga vata oya a rairai o Koya kivei Pita e se volekati Jerusalemi;⁹ ki na rua na tisaipeli ena gaunisala ki Emeo;¹⁰ kei na bogi ki na 10 na iApositolo kei na so tale, ka

basika vakasauri ena kedra maliwa, ka kaya, “Raica na ligagu kei na yavaqu, sai au dina ga: tarai au, ka raica; ni sa sega ni vakalewena se vakasuina na yalo, me vaka dou sa raica vei au.”¹¹ Ia me qai vakadeitaka tale vei ira “ni ra sa sega ni vakabauta ena vuku ni ra sa reki, ka kurabui,”¹² A sa kana ika tavu kei na qa ni oni o Koya e matadra.¹³ E muri a qai vakasalataki ira, “Dou na qai dau tukuni au mai Jerusalemi, kei Jutia taucoko, kei Samaria, ka yacova na iyalayala kei vuravura.”¹⁴

Ena dela ni veivakadinadina vakadeitaki oqo e Jerusalemi, sa tiko vei keda na ilesilesi tawa vakatauvatani ni Turaga sa tucake kivei ira na vakatauvanua eliu ena Yasayasa ena Ra. Ena vanua o Vanuasautu, a lako sobu mai lomalagi o Koya ka sureti ira na vakasoqoni vata tu, rauta ni 2,500, mera lako yadudua cake mai me yacova ni ra sa lako kece mai, ka vakaciqira na ligadra ki na Yasana ka vakila na mawe ni vako ena Ligana kei na Yavana.¹⁵

“Ia ni ra sa lako kece yani ka vakadindinataka sara, era sa qai kailavaka kece, ka vaka:

“Osana! Me kalougata na yaca ni Kalou sa Cecere Sara! Era sa cuva sobu vei Jisu ka vakarokoroko vua.”¹⁶

Sa vakaraitaka na Tucaketale i Karisito ni Nona bula e galala ka tawamudu. “Me vaka sa bula vakai koya ga ko Tamana; sa solia talega vua na Luvena me bula vakai koya ga.”¹⁷ a kaya o Jisu:

“A ka oqo sa lomani au kina ko Tamaqu, ni'u sa solia na noqu bula, me'u kauta tale.

“Sa sega e dua sa kovea oqo vei au, ia ka'u sa solia vakai au ga. Au sa rawata me'u solia, ia ka'u sa rawata me'u kauta tale.”¹⁸

Na iVakabula e sega ni vakatautaka na Nona bula ki na kakana se wai se cagi se dua tale na ka se kaukauwa, se tamata vakaoti. Me vaka ni sa Jiova ka Mesaia talega, Sa i Koya na Ko I Au cecere, na Kalou sa bula vakatakikoya.¹⁹ Sa bula o Koya ka na bula tikoga.

Mai na Nona veisorovaki kei na Tucaketale, e sa lako sivita kina o Jisu Karisito na veika taucocko e baleta na Lutu. Na mate vakayago ena ka walega, ka vakakina na mate vakayalo e vakaiyalayala, baleta ni da na lesu taucocko ki na mata ni Kalou, ia ena vakagauna, meda lewai. Sa rawa ni noda na vakanuinui kei na yalodei ena Nona kaukauwa me ubaleta na veika kece ka solia vei keda na bula tawamudu.

“Ni sa qai vu ni mate na tamata, sa qai vu ni tucake tale mai na mate na tamata talega.

“Ni sa qai mate kecega ena vuku i Atama, ena vakabulai kece talega ena vuku i Karisito.”²⁰

Ena vosa nei Elder Neal A. Maxwell: “Na qaqi i Karisito mai na mate e sa tinia na ituvaki ni bula vakayago. Ia sa tu walega na veituvaki vaka-mata, ka sa rawa meda vakabulai mai na veika talega oqo ena vakamuri ni ivakavuvuli i koya ka vakabulai keda mai na rusa raraba.”²¹

Ni sa mai vakaceguya na cikevi ni vakatulewa dodonu, sa kalawa oqo o Karisito ki na itikotiko ni vakatulewa dodonu; se da rawa ni kaya, O Koya e sa daunivakatulewa dodonu, me vaka ga e sa loloma o Koya.²² Vakakina, ni sa Kalou dodonu ka uasivi sara, e sa Kalou dauloloma vakaoti o Koya.²³ Ia, sa cakava na iVakabula me dodonu na ka kecega. E sega ni ka tudei na veivakaduiduitaki ena bula vakayago, vakakina na mate, ni sa vakalesuya tale mai na bula o Koya. E sega na mavoa, ituvakica, veiveretaki, se veivakacacani me na sega ni saumi mai muri ni sa

baleta na Nona vakatulewa dodonu kei na loloma tawayalani.

Ia ena tikina vata-ga, eda na saumitaro taucoko Vua me baleta na noda bula, noda digidigi, kei na noda ivalavala, vakakina na noda nanuma. Baleta ni a sereki keda o Koya mai na Lutu, na noda bula e sa Nona vakaidina. A tukuna o Koya:

“Raica au sa solia vei kemudou na noqu ivakavuvuli, ia oqo na noqu ivakavuvuli—au sa lako mai ki vuravura me'u kitaka na lomai Tamaqu, ni sa talai au mai ko Koya.

“A sa talai au mai ko Tamaqu me'u mai laveti cake ena kauveilatai; ia au sa laveti cake ena kauveilatai me'u kauti ira mai kina na tamata kecega kivei au, ia me vaka ni ra a laveti au cake na tamata ena laveti ira cake talega vakakina ko Tamaqu, mera tu e mataqu, ka lewai ena nodra ivalavala.”²⁴

Vakasamataka mada vakamalu na vakasakiti ni Tucaketale ena kena vakameautaka vakaoti sara na ivakatakilakila dina i Jisu na kai Nasereci kei na veiqati kei na taro vakavuku eso lelevu ni bula. Kevaka a tucake tale vakaidina saraga o Jisu, e vakamuria koto vakadodonu ni o Koya e sa dua na tamata bula vakalou. E sega tale ni dua na tamata e tu vua na kaukauwa vakaikoya me mai bula tale ni sa mate oti. Baleta ni a tucaketale o Koya, o Jisu a sega ni rawa walega ni mai matai, qasenivuli, ivakavuvuli, se dua na parofita. Baleta ni a tucaketale o Koya, sa dodonu me a dua na Kalou o Jisu, io na Luvena Duabauga sa Vakatubura na Tamada.

Ia, na ka a vakatavulica o Koya e sa dina; Sa sega ni rawa ni lasu na Kalou.²⁵

Ia, o Koya na Dauveibuli kei vuravura, me vaka a tukuna o Koya.²⁶

Ia, sa ka dina o lomalagi kei eli, me vaka a vakatavulica o Koya.²⁷

Ia, sa dua tiko na vuravura ni yalo, ka a sikova o Koya ni oti na Nona mate.²⁸

Ia, ena lako tale mai o Koya, me vaka erau tukuna na agilosí,²⁹ ka “vakatulewa vakatakikoya e vuravura taucoko.”³⁰

Ia, sa dua tiko na tucaketale kei na icavacava ni veilewai me baleti keda taucoko.³¹

Ni sa mai vakadeitaki na dina ni Tucaketale i Jisu Karisito, na vakatitiqa baleta na taucoko ni kaukauwa, na taucoko ni kilaka, kei na loloma levu ni Kalou na Tamada—ka a solia na Luvena e Duabauga sa Vakatubura me baleta na vakasavasavataki ni vuravura —e sa tawayaga. Na vakatitiqa eso baleta na ibalebale kei na inaki ni bula e sa lasutaki. Sa i Jisu Karisito duadua ga vakaidina na yaca se sala me rawata kina na kawatamatata na veivakabulai. Na loloma i Karisito sa ka dina, ka vakarautaka ruarua na veivosoti kei na veivakasavasavataki ki na tamata ivalavala ca sa veivutuni. Na vakabauta vakaidina e sa levu cake ki na vakanananu se dua na ka a bulia na noda vakasama. Sa tiko na dina e vakaicavacava ka roboti vuravura, ka

tiko na veivakatagedegede ni bula e tawa veivakaduiduitaki ka tawa veisau, me vaka a vakatavulica o Koya.

Ni sa mai vakadeitaki na dina ni Tucaketale i Jisu Karisito, na veivutunitaki ni voroki ni dua ga na Nona lawa kei na ivakaro e sa rawa ka bibi ruarua sara. Era sa ka dina na cakama na iVakabula, vakakina na Nona yalayala kivei ira na Nona tisaipeli me rawa ni ra cakava talega vaka-tautauvata ka cakava na kena e levu cake.³² Na Nona matabete sa tiko dina kina na kaukauwa ka vakayacora na cakacaka kecega vakalotu, ia sa tu kina na kaukauwa me vakatakila na veika vuni ni matanitu, kei na kaukauwa me kila kina na loma ni Kalou. Ia, na ilesilesi oqo sa vakatakilai mai kina na kaukauwa va-Kalou.”³³ Ni sa

mai vakadeitaki na dina ni Tucaketale i Karisito, sa sega ni noda icavacava na mate, ia ni sa “rusa sara na [kulida] oqo, ka [da] na kunea ga na Kalou ena [yagoda].”³⁴

A talanoataki Robert Blatchford o Peresitedi Thomas S. Monson, ni mai na 100 na yabaki sa otí “ena nona ivola *God and My Neighbor*, ni a vakasaurarataka vakabibi na ciqomi na ivakavuvuli ni Lotu va-Karisito, vaka na Kalou, Karisito, masu, kei na bula tawamate. A tukuna vakadoudou okoya, ‘Au taura dei ni vakadinadatka na ka tauco au a vinakata me vakadinadatka vakataucoko ka vakasamataki ni sega e Lotu va-Karisito, se vakacava na nona itutu se rawaka, me vakatanitaka na noqu veiba se vakaseva na noqu kisi.’ E a vakawavoliti koya tu ena lalaga ni vakatitiqa. A qai yaco e dua na ka veivakurabuitaki. E a lutu vakasauri na nona lalaga ki na kuvunisoso. . . . E sa tekiu me vakila lesu tale mai vakamalua na nona sala ki na vakabauta e a vakacacana ka vakaduiduitaka. Na cava a vakavuna na veisau totoka oqo ena kena ituvaki? *A [sa] mate na watina.* Ena dua na yalo raramusumu, e a lako ki na rumu ka davo koto kina na yagoi na watina. A vakaraica tale na mata ka a domona vakaoti. Ni curu mai tuba, a tukuna okoya ki na dua na itokani: ‘E sa okoya, ia sa qai sega ni okoya. Sa veisau na ka kecega. E dua na ka e tiko eke a eliu e sa kau tani. E sa sega ni tautauvata okoya. Na cava sa rawa

ni vakayali kevaka me a kua ga ni tamata?”³⁵

E a mate vakaidina li na Turaga ka tucake tale? Io. “Na ivakavuvuli maucokona ni noda lotu sa ikoya na nodra ivakadinadina na iApositolo kei na Parofita, me baleti Jisu Karisito, ni a mate o Koya, a bulu, ka tucake tale ena ikatolu ni siga, ka lako cake ki lomalagi; kei na veika tale eso e tiki ni noda lotu era sa kena ikuri ga.”³⁶

Ni sa toso voleka mai na sucu i Jisu ka parofisaitaki, era a tiko maliwai ira na Nifai kei na Leimani na tamata era a vakabauta, dina ga ni levu era a vakatitiqa. Mai muri, a qai basika mai na ivakatakilaka ni Nona sucu—e dua siga ka dua na bogi kei na dua na siga e sega kina na butobuto—ka ra kila tauco. Vakakina edaidai, eso era vakabauta na Tucaketale vakaidina i Karisito, ka vuqa e vakatitiqataka se tawavakabauta. Ia era kila eso. Mai muri, eda na raica tauco ka da na kila tauco; e dina sara, “ena teki-duru vua ko ira na tamata kecega, ka na vakatusa vua na yame kecega.”³⁷

Me yacova na gauna oya, au vakabauta na vuqa na ivakadinadina ni Tucaketale ni iVakabula ka sa kune ena Veiyalayalati Vou na veika era sotakaya kei na ivakadinadina—o Pita kei ira na nona itokani ni Tinikarua kei na lomani, ka savasava o Meri na marama ni Makitala, mai vei ira tale eso. Au vakabauta na ivakadinadina ka ra kune ena iVola i Momani—baleti Nifai na iApositolo vata kei na

levu ni tamata tawa cavuti ena vanua o Vanuasautu, mai vei ira tale eso. Ka’u sa vakabauta na ivakadinadina i Josefa Simici kei Sidney Rigdon ka, ni otí e vuqa tale na ivakadinadina, a vakadeitaka na ivakadinadina levu ena iotioti ni itabagauna oqo “raica sa bula dina tiko ko Koya! Keirau a raici Koya vakaidina.”³⁸ Ena ruku ni wanono ni Matana ka sa raica na veika kecega, au duri me dua na ivakadinadina ni o Jisu na kai Nasereci sa noda Dauveivueti ka a tucake tale, ka’u vakadinadatka na veika tauco a salamuria na Nona Tucaketale *vakairogorogo*. Mo ni qai ciqoma na yalayala kei na vaka-cegu ni ivakadinadina vakatautauvata oya, sa noqu masu ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Luke 24:5–7.
2. Maciu 28:6–7.
3. Joni 20:2.
4. Joni 20:5, 7.
5. Joni 20:8, 9.
6. John 20:13.
7. John 20:15.
8. James E. Talmage, *Jesus the Christ*, 3rd ed. (1916), 681.
9. Raica na Luke 24:34; 1 Korinica 15:5.
10. Raica na Marika 16:12; Luke 24:13–35.
11. Luke 24:39.
12. Luke 24:41.
13. Raica na Luke 24:42–43.
14. Cakacaka 1:8.
15. Raica na 3 Nifai 11:14–15.
16. 3 Nifai 11:16–17.
17. Joni 5:26.
18. Joni 10:17–18.
19. Raica na Lako Yani 3:14.
20. 1 Korinica 15:21–22.
21. *The Neal A. Maxwell Quote Book*, ed. Cory H. Maxwell (1997), 287.
22. Raica na 1 Joni 4:8.
23. Alama 42:15; raica talega na Mosaia 15:8–9.
24. 3 Nifai 27:13–14.
25. Raica na Inosi 1:6.
26. Raica, me ivakaraitaki na, 3 Nifai 9:15.
27. Raica, me ivakaraitaki na, Vunau kei na Veiyalayalati 76.
28. Raica na Vunau kei na Veiyalayalati 138.
29. Raica na Cakacaka 1:10–11.
30. Yavu ni Vakabauta 1:10; raica talega na iDusidusi Ulutaga, “Jesus Christ, Millennial Reign.”
31. Raica, me ivakaraitaki na, 2 Nifai 9:15.
32. Raica na Joni 14:12.
33. Vunau kei na Veiyalayalati 84:19–20.
34. Jope 19:26.
35. Thomas S. Monson, “Au sa Kila ni Bula Tu na Noqu iVakabula!” *Liaona*, Me 2007, 23.
36. Nodra iVakavuvuli na Peresitedi ni Lotu: Josefa Simici (2007), 49.
37. Raica na 3 Nifai 1:15–20.
38. Mosaia 27:31.
39. Vunau kei na Veiyalayalati 76:22–23.